

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 453/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Š. Š., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., Z., pre namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 1 Cbod/13/05-Db-474 z 1. júla 2010 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo 162/2010-604 z 24. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Š. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. júla 2012 doručená sťažnosť Ing. Š. Š., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cbod/13/05-Db-474 z 1. júla 2010 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Obo 162/2010-604 z 24. apríla 2012.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«... Ako súkromný podnikateľ a veriteľ spoločnosti B., s. r. o. B. som podal dňa 21. mája 2012 žalobu na náhradu škody, spôsobenú porušením právnej povinnosti voči bývalým konateľkám veriteľa.

Skôr som ju podať nemohol, pretože veriteľ B., s. r. o. mi poprel pohľadávku a preto som si musel svoje právo uplatniť najskôr u veriteľa, u právnickej osoby cestou súdu. Voči veriteľovi B., s. r. o. som podal súdu návrh na vydanie platobného rozkazu. Na základe tohto návrhu Okresný súd Banská Bystrica dňa 15. 2. 1999 vydal PLATOBNÝ ROZKAZ, v ktorom uložil žalovanému: B., s. r. o., aby mi zaplatil 750.000,- Sk s 25 % úrokom od 16. 10. 1997 do zaplatenia a súdny poplatok 30.000,- Sk. Voči platobnému rozkazu podal odpor B., s. r. o., na základe rozhodnutia žalovaných. Po podanom odpore žalované vytunelovali spoločnosť a previedli svoje obchodné podiely na firmu, ktorej v deň prevodu ešte aj za to zaplatili z pokladne spoločnosti B., s. r. o.

Právo u právnickej osoby bolo uplatnené dňa 24. 4. 2002, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 64 Cb 64/1999-180 zo dňa 26. 2. 2002.

Po tom, ako som sa dozvedel, že žalované zadlžili spoločnosť B., s. r. o. a vytunelovali jej výrobný program, uplatnil som si škodu aj v trestnom konaní, keď som podal dňa 22. 9. 1999 na Okresnú prokuratúru vo Veľkom Krtíši oznámenie o podozrení zo spáchania trestných činov, vrátane trestného činu sprenevery a poškodzovanie veriteľa na žalovanú K. K. a spol...

Spor o náhradu škody voči žalovaným riadne neprebíhal pre prierahy súdov v konaní a pre obštrukciu zo strany žalovanej J. R. Odhlásila sa totiž z trvalého bydliska v

Slovenskej republike a poštu od súdu nepreberala. Súd jej nevedel za päť rokov doručiť predvolanie na nariadené pojednávanie.

Až po Náleze Ústavného súdu SR IV. ÚS 25/2010/36 zo dňa 18. 3. 2010 vo veci porušenia môjho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sa spor pohol dopredu. Bol ustanovený ďalší, v poradí piaty zákonný sudca.

Do vynesenia rozsudku som zdokladoval súdu nasledovné: Žalobu na náhradu škody som podal preto, lebo žalované ako konateľky a spoločníčky spoločnosti B., s. r. o. zmarili uspokojenie mojej pohľadávky voči veriteľovi a to spoločnosti B., s. r. o. Škodu mi žalované spôsobili svojim protiprávnym konaním. Jedna sa o súkromnoprávne (občianske) delikty predstavujúce protiprávne úkony najmä v oblasti občianskeho práva a obchodného práva, ktoré majú za následok majetkovú zodpovednosť (náhrada spôsobenej škody), kde vznikol zodpovednostný vzťah medzi delikventom (žalovanými) a poškodeným (žalobcom)...

Sudkyňa súdu prvého stupňa bez toho, aby mala preštudovaný spis, hneď na druhom pojednávaní mi žalobu zamietla. O tom, že sudkyňa nemala naštudovaný spis, svedčia jej otázky na pojednávaní dňa 4. 5. 2010, adresované právnemu zástupcovi sťažovateľa, ako aj rozsudok, ktorý vydala.

Súd prvého stupňa v rozsudku uviedol nepravdivé informácie v rozpore s predloženými dôkazmi a v rozpore s právnymi predpismi.

Po tom, ako som sa dozvedel, že sudkyňa je voči mne zaujatá, podal som námietku zaujatosti listom zo dňa 2. 7. 2010, no bez úspechu.

Môj právny zástupca podal odvolanie voči rozsudku podaním zo dňa 8. 6. 2010, ktoré som doplnil podaním zo dňa 13. 06. 2010.

Na pojednávaní na odvolacom súde dňa 24. 4. 2012 senát odvolacieho súdu nemal preštudovaný súdny spis a podľa vyjadrenia predsedu senátu súdny spis neobsahoval kompletne vyšetrovacie spisy, ale iba niektoré fotokópie z vyšetrovacieho spisu. Na pojednávaní predseda senátu rozoberal iba výpovede svedkov, ktorí mali z môjho poškodenia majetkový prospech. Pritom tieto výpovede boli vyvrátené znaleckým posudkom súdneho znalca Ing. B., ktorý bol v spise ako dôkaz. Na pojednávaní predseda senátu neskúmal odvolanie a ani sa ním nezaoberal. Nerozoberal sa ani otázkou premlčania nároku. Pri vynesení rozsudku senát došiel k záveru, že odvolanie zamietla z dôvodu

premlčania, no v záverečnej reči to neodôvodnil. Iba účastníkom konania odkázal, že budú oboznámení z dôvodmi vo vyhotovenom rozsudku.

Po pojednávaní som podal listom zo dňa 25. 4. 2012 sťažnosť na porušovanie zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami spolu s námietkou zaujatosti senátu odvolacieho súdu. Najvyšší súd SR sťažnosť i námietku zaujatosti zamietol listom zo dňa 23. 05. 2012.

Nato som podal listom zo dňa 6. 6. 2012 Žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom obchodnoprávneho kolégia NS SR, ktorú som adresoval Ministrovi spravodlivosti SR.

Po preštudovaní rozsudku Najvyššieho súdu SR som sa z neho dozvedel, že dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, boli vykonštruované. Vykonštruované boli informácie o premlčaní môjho nároku. Odvolací súd rozhodol na základe podvodu sudkyne prvého stupňa, ktorá poslala odvolaciemu súdu nekompletné vyšetrovacie spisy, keď z vyšetrovacích spisov, ktoré v zmysle zápisnice z pojednávania z 4. 5. 2010 zabezpečil súd, poslala iba fotokópie dokladov, ktoré boli v môj neprospech a boli znaleckým posudkom Ing. B. vyvrátené. Do spisu bol vložený doklad o mojej uplatnenej škode v poradí až tretí z roku 2002, ktorý som si uplatnil u štvrtého vyšetrovateľa trestného oznámenia z 22. 9. 1999. Prvýkrát som si uplatnil škodu u prvého vyšetrovateľa, pri mojom vypočutí ako svedka a poškodeného, hneď po začatí vyšetrovania jeho trestného oznámenia.

Pre zjavne nesprávnosti v rozsudku som podal v zmysle § 164 O. s. p. Návrh na opravu rozsudku listom zo dňa 13. 6. 2012...»

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd rozsudkom č. k. 1 Cbod/13/05-Db-474 z 1. júla 2010 a najvyšší súd rozsudkom č. k. 3 Obo 162/2010-604 z 24. apríla 2012 porušili jeho základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že tieto rozsudky vychádzajú s vykonštruovaných skutočností. Sťažovateľ považuje rozsudok krajského súdu a rozsudok najvyššieho súdu za arbitrárne.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo Ing. Š. Š. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k.: 3 Obo 162/2010-604 zo dňa 24. apríla 2012, ktorým potvrdil Rozsudok Krajského súdu č. k. 1 Cbob/13/05-Db-74 zo dňa 1. júna 2010 porušené bolo.

2. Základné právo Ing. Š. Š. právo vlastniť majetok a jeho ochrana podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo 162/2010-604 zo dňa 24. apríla 2012 a Rozsudkom Krajského súdu č. k. 1 Cbob/13/05-Db-74, zo dňa 1. júna 2010 porušené bolo.

3. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obo 162/2010-604 zo dňa 24. apríla 2012 a Rozsudok Krajského súdu č. k. 1 Cbob/13/05-Db-74 zo dňa 1. júna 2010 zrušuje a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľovi sa priznáva morálne zadosťučinenie vo výške 10.000 EUR.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa na účet právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pokiaľ ide o rozsudok krajského súdu č. k. 1 Cbod/13/05-Db-474 z 1. júla 2010, preskúmaniu ústavnosti tohto rozhodnutia ústavným súdom bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (III. ÚS 5/05).

Takýmto súdom bol najvyšší súd, ktorý napadnutý rozsudok krajského súdu preskúmal v odvolacom konaní. Najvyšší súd rozhodol rozsudkom č. k. 3 Obo 162/2010-604 z 24. apríla 2012. V tejto časti ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ťažiskovým dôvodom, pre ktorý považuje sťažovateľ namietaný rozsudok najvyššieho súdu č. k. 3 Obo 162/2010-604 z 24. apríla 2012 za ústavne nekonformný, je to, že podľa názoru sťažovateľa rozsudok najvyššieho súdu je arbitrárny z dôvodu, že vychádza z vykonštruovaných skutočností.

Ústavný súd preskúmal rozsudok najvyššieho súdu č. k. 3 Obo 162/2010-604 z 24. apríla 2012 a zistil, že námietky sťažovateľa nie sú opodstatnené. V danom prípade najvyšší súd rozhodujúc o odvolaní proti rozsudku krajského súdu vyslovil svoj právny názor a riadne aj vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia.

Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku okrem iného uviedol:

„... Žalobca zodpovednosť žalovaných za škodu, ktorá mu mala vzniknúť vyvodzuje z troch rôznych, postupne po sebe nasledujúcich protiprávných konaní žalovaných,

z ktorých každé má samostatný skutkový dej a tvorí samostatnú škodovú udalosť. Nejde len o súbeh rôznych právnych dôvodov toho istého konania, ale tri rôzne konania, z ktorých každé má byť skutkovým základom zodpovednostného vzťahu (jednou z jeho zložiek)...

Odvolaací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že z uvedeného konania žalovaných nevníkla žalobcovi škoda a ani vzniknúť nemohla. Ak mal žalobca voči spoločnosti pohľadávku, rozhodnutie valného zhromaždenia o jej odúčtovaní bez náhrady na jej existenciu nemá žiaden vplyv. Rozhodnutie valného zhromaždenia o odúčtovaní pohľadávky žalobcu je len vyjadrením stanoviska spoločnosti, že pohľadávku žalobcu neuznáva a nemieni ju plniť. Nemenia na tom nič ani skutočnosti uvedené pod a) až d). Všetky sú svojou povahou len účtovnými operáciami, z ktorých niektoré boli zrejme čiastočne dôvodmi, pre ktoré žalovaný nepovažoval žalobcom uplatňovanú pohľadávku za pravú (odôvodňovali obranu, že pohľadávka zanikla plnením a započítaním) a niektoré sú dôsledok tohto stanoviska, ktorého cieľom bolo podľa žalovaných usporiadanie nejasností v účtovníctve. Postavenie žalobcu sa prijatím uznesenia v ničom nezmenilo. Mal pohľadávku, ktorú dlžník odmietal dobrovoľne splniť, pretože ju neuznáva. Bez ohľadu nato, či to bolo deklarované uznesením spoločnosti, alebo len prostým odmietnutím plnenia, žalobca mohol pohľadávku uplatňovať na súde, čo napokon aj urobil. Bez významu pre existenciu pohľadávky bola aj otázka, či uznesenie valného zhromaždenia bolo platné alebo neplatné...

Druhým skutkom z ktorého žalobca uplatňoval proti žalovaným náhradu škody je konanie žalovaných, ktoré malo spoločnosť zbaviť majetku a tým spôsobiť, že žalobca nemohol uspokojiť svoju pohľadávku proti spoločnosti, ktorá mu bola priznaná právoplatným rozsudkom zo 16. februára 2002 č. k. 64 Cb 64/1999-180...

Podľa rozsudku súd pohľadávku 750 000 Sk žalobcovi priznal z titulu vrátenia úveru (zmluva o úvere je v prejednávanej veci založená v spise na č. l. 158). Išlo teda o záväzok z obchodnoprávneho vzťahu podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obch. zák. Obchodný charakter však nemá právo (pohľadávka), ktorá je predmetom prejednávanej veci. Predmetom konania nie je pohľadávka priznaná súdom, ktorú navyše žalobca nemal proti žalovaným a rozsudok súdu odsudzuje na plnenie spoločnosť a nie žalované. Predmetom konania je náhrada škody, ktorá mala žalobcovi vzniknúť ako dôsledok protiprávneho konania žalovaných, ktorého dôsledkom bolo zmarenie možnosti uspokojenia žalobcovej súdom

priznanej pohľadávky voči spoločnosti. Tvrdený záväzok nie je záväzkom zo vzťahu, z ktorého vznikol súdom priznaný záväzok, ale záväzok nový, ktorý vznikol zo zodpovednostného vzťahu. Žalobca so žalovanými nie je vo vzťahu spoločníka k spoločnosti. Medzi nim a žalovanými síce bol vzťah spoločníkov, ale nim uplatňované právo na náhradu škody nevzniklo zo vzťahu týkajúceho sa účasti na spoločnosti (§ 261 ods. 3 písm. a Obch. zák.). Ide o situáciu, ktorá môže vzniknúť medzi ktorýmkoľvek veriteľom a jeho dlžníkom, ktorý zmaril uspokojenie záväzku smerujúceho proti nemu, bez ohľadu na charakter pôvodného vzťahu a status jeho účastníkov. Žalobcom uplatňovaná pohľadávka zo zodpovednosti za spôsobenú škodu nevznikla z obchodného záväzkového vzťahu ale zo vzťahu, ktorý má občianskoprávny charakter. Odvolací súd preto na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že premlčanie uplatneného práva sa spravuje Obč. zák. Napokon aj žalobca v žalobe kvalifikoval zodpovednosť žalovaných odkazom na § 420 Obč. zák. a pri argumentácii prečo pohľadávka nie je premlčaná, poukazoval na § 102 Obč. zák. (vo vyjadrení z 2. marca 2004 na č. l. 53)

Občiansky zákonník v § 106 ods. 1 stanovuje na premlčanie práva na náhradu škody dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu, ktorá začína plynúť odo dňa keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Odvolací súd nesúhlasí z tvrdením žalobcu, že premlčacia lehota začala plynúť až právoplatnosťou rozsudku, ktorým mu bola súdom priznaná čiastka 750 000 Sk. Škoda spočívala v tom, že stratou majetku spoločnosti zanikala možnosť uspokojenia pohľadávky žalobcu. Škoda, ktorá mala žalobcovi vzniknúť konaním žalovaných, vznikala dokonaním každého z vytýkaných skutkov, bez ohľadu nato kedy mu bola čiastka priznaná. Ako bolo už uvedené, právo, ktoré žalobcovi priznal súd a právo na náhradu škody sú dve rôzne práva. Ani možnosť uplatniť právo na náhradu škody proti žalovaným nezávisela na tom, či a kedy súd o pohľadávke rozhodol. Pohľadávka žalobcu na splatenie úveru nevnikla rozhodnutím súdu, tú mal nezávisle na ňom. Rozhodnutie súdu vo vzťahu k jej existencii nemá konštitutívny, ale len deklaratórny účinok. Škodná udalosť (strata majetku spoločnosti a tým vzniknutá nemožnosť uspokojenia pohľadávky), by bola dokonaná a žalobca mohol uplatniť náhradu škody i keby právo na vrátenie 750 000 Sk vôbec na súde neuplatnil. V takom prípade, by súd otázku existencie pohľadávky riešil ako otázku predbežnú...

Spočívanie premlčacej doby podľa § 112 OZ vyvoláva nielen uplatnenie pohľadávky na súde, ale aj jej uplatnenie u iného príslušného orgánu. Uvedené účinky má preto aj uplatnenie pohľadávky pred príslušnými orgánmi trestného konania v tzv. adhéznom konaní...

Vychádzajúc z uvedeného aj odvolací súd dospel k záveru, že i keby bola inak žaloba žalobcu v tejto časti opodstatnená, uplatnené právo mu súd nemohol priznať. Právo bolo uplatnené po uplynutí premlčacej lehoty, žalované sa dovolali premlčania a súd žalobcovi nemohol právo priznať. Z uvedeného dôvodu nepovažoval odvolací súd za potrebné skúmať, či je preukázaná zodpovednosť žalovaných, existencia škody a jej výška (obdobne rozhodnutie uverejnené pod č. 29/1983 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk). Za tejto situácie treba prisvedčiť súdu prvého stupňa, že znalecké dokazovanie na bezdôvodnosti žaloby nič nemohlo zmeniť a bolo by zbytočné. Preto ani odvolací súd nevyhovel návrhu žalobcu, aby doplnil dokazovanie znaleckým posudkom...

Žalobca právo na náhradu škody na skutkovom základe vychádzajúcom z porušenia povinnosti žalovaných podať návrh na vyhlásenie konkurzu, uplatnil až 26. januára 2005, teda po uplynutí premlčacej doby. Keďže žalované namietali premlčanie, nemohol súd žalobcovi právo priznať. Tak ako u predchádzajúceho skutku, nepovažoval odvolací súd za potrebné skúmať, či je preukázaná zodpovednosť žalovaných, existencia škody a jej výška.

V súvislosti s konkurzom považuje odvolací súd za vhodné uviesť, že neobstojí názor žalobcu uvedený v odvolaní, že predtým ako mu bola súdom priznaná pohľadávka nemohol proti spoločnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Zákon o konkurze a vyrovnaní umožňoval podať návrh na vyhlásenie konkurzu každému veriteľovi bez ohľadu nato, či je jeho pohľadávka tzv. judiciálna alebo iná (bežná). Až zákonom č. 520/2005 Z. z. účinným od 15. decembra 2005 bol zmenený § 4 ods. 5 ZKP tak, že návrh na vyhlásenie mohol podať len veriteľ s pohľadávkou uznanou dlžníkom na listine s úradne osvedčeným podpisom dlžníka alebo doložená právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu. V prípade podania návrhu na vyhlásenie konkurzu mohol žalobca navyše sporným úkonom odporovať podľa § 15 ods. 1 ZKV a žiadať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony, ktoré ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu, ako konkurznému veriteľovi právne neúčinné...“

Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že jeho odôvodnenie je dostatočné a zrozumiteľné. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu dostačujúco vysvetlil, prečo potvrdil rozsudok krajského súdu, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku zaujal stanovisko k námietkam sťažovateľa, najmä pokiaľ ide o skutočnosť, prečo považoval sťažovateľom uplatňované nároky za premlčané. Rozsudok najvyššieho súdu č. k. 3 Obo 162/2010-604 z 24. apríla 2012 neporušuje základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach zdôrazňuje, že namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy možno vzniesť len v spojení so zistením porušenia garancií spravodlivého súdneho konania podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takéto porušenie ústavný súd nezistil, a preto ani nemohol skúmať namietané porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho sťažnosti ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Pretože namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom v okolnostiach daného prípadu by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia týchto právnych predpisov najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje.

S poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2012